

A VÍZ METAMORFÓZISA

JÉGSZOBOR, MINT TÁRGY

_METAMORFÓZIS

_ERÓZIÓ

_VÍZ ÁLTALI ERÓZIÓ

_SZIKLABARLANG

_JÉGTÖMB METAMORFÓZISA

FORRÓ VÍZ HATÁSÁRA

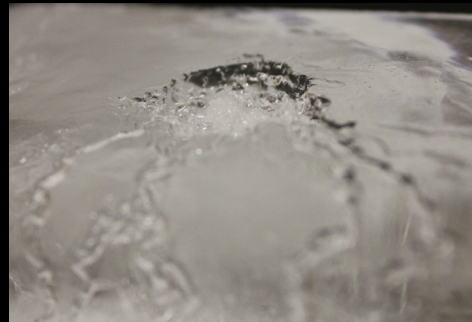

HEGYESI GRÉTA ERIKA

2016. MŰVÉSZETI DIÁKKÖRI KIÁLLÍTÁS

A fotóim tárgyaként azokat az egyszeri és megismételhetetlen formákat választottam, melyek a víz formáló hatására születnek jégszobrok formájában. A szobrokat a fizika törvényeit kihasználva, a természettel együttműködve hoztam létre, azt semmivel sem befolyásolva. Szabadon alakulnak, kifejezett irányítás nélkül; nem előre megtervezett, pontosan méretezett tárgyakról van szó, hanem pillanatról pillanatra változó tömegekről és hiányokról. A teljes folyamat a természet által meggy végbe, a kezdeti jégtömböt a víz varázsolja fotózás szempontjából érdekes tárgygyá, melynek minden egyes részlete sorra magára vonja a figyelmünket, a tökéletlensége vagy éppen szabályossága révén. Ezek a folyton alakuló, izgalmas részleteket feltáró szobrok igen hálás alanyok fényképezéshez, melyek ráadásul csak ebben a két dimenzióban leképezett formában maradnak fenn, hiszen az eredeti tárgy rövid időn belül eltűnik. Az a tény teszi érdekessé a feladatot, hogy a megörökítéshez meghatározott idő áll rendelkezésünkre, nem próbálkozhatunk órákig, hiszen a megfogni kívánt állapot néhány perc után eltűnik.

Belátható természetes fizikai jelenség, hogy a hideg és meleg találkozásakor a hőcsere által energiák szabadulnak fel és nyelődnek el. A formálás metódusa annál egyszerűbb nem is lehetne, minthogy egy jégtömbből forró víz hatására alakulnak ki ezek a befolyásolhatatlan szabad formák, így létrehozva a szobrot magát, ami tünékeny csodaként pillanatok alatt ismét beleolvad a környezetébe s vízzé válik.

A **metamorfózis** szót sokféleképpen értelmezhetjük, szabad asszociációval mindenki maga formálhatja, hogy számára milyen fogalmi tartalmat rejt e titokzatos szó. Ha csupán természeti jelenségek között keresgélünk, végeláthatatlanul sorolhatjuk a különböző átalakulásokat leíró jelenségeket. Nekem egy bravúros szobrászművész ügyességével megáldott, nálánál jóval nagyobb erőt és jelentőséget képviselő elem formáló hatását jelenti, azt a természetes változást, mely folyamatosan körülvesz mindnyájunkat.

Ha egy pillanatra kitekintünk a kiállítás tárgyából és természeti előképek után keresgélünk az emlékeink között, rögnön egy vízes sziklabarlangot látunk lelki szemeink előtt, melyet ugyancsak természeti erők vájtak a kőtömbbe. A víz formáló ereje mind folyékony mind szilárd halmazállapotban jelentős. Az alakításban szerepet játszik a hőmérséklet közvetlen és közvetett formában egyaránt, amikor a szikla repedéseibe beszivárgó víz jéggé fagy s itt a térfogata megnő, a sziklát a belső repedés oldalait feszítve alakítja. Látjuk a hatalmas sziklafalat, aminek egy része elválk az egész tömbtől, majd lezuhan és kisebb darabokra törik szét az esés közben. A darabok tovább aprózódnak, bele kerülhetnek egy sebesen áramló folyó sodrásába. A víz hömpölygése neki veti egymásnak és a medernek a köveket, így azok tovább töredeznek. Az aprózódás mellett a víz más hatással is van a durva felületű törmelésekre. A víz sodrásának ereje milliméterről milliméterre koptatja és formálja kénye szerint a szikla korábbi formáját. Ez az alakformáló koptatás, ami a durva törött felületet tükörsimává csiszolja. Így létrejönnek apróbb kövek, majd kavicsok, melyek végül olyan apró méretűek, hogy szinte semmivé lesznek a folyamat végére. Ez a víz által okozott erózió, vagyis metamorfózis egy formája.

A fényképek tárgyaként választott jégszobrok ugyan ezen a változáson mennek keresztül, azzal a különbséggel, hogy gyakorlatilag víz alakítja a vizet, a vízből született jégtömböt. A víz körforgása során egyszer folyékony, másszor szilárd halmazállapotú, ez a két állapot váltja egymást, jelen esetben a víz átalakulásával keletkező jégből víz által jön létre a műtárgy, majd rövidesen visszatér eredeti állapotába. Ez a víz művészi metamorfózisa.

Alkotási folyamat

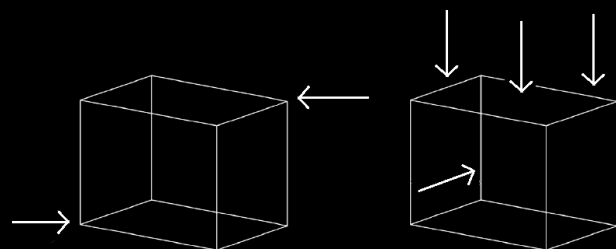
Metamorfózis, mint a víz általi erózió vizsgálata:

_a barlangképződés vizuális leképzése → egy jégtömb milyen formai változásokon megy keresztül forró víz hatására
→ létrejön a **JÉGSZOBOR**, a víz által sziklába vajt barlang analógiájaként.

_feldolgozás módja: jégtömb olvasztása, fotózás

_próbatestek: lapos, tömbszerű

_tapasztalat: folyton változó, befolyásolhatatlan, érdekes formavilág, fényjelenségek, tükröződések, különböző mértékben átlátszó jég (levegőbuborékok mennyiségétől függően)

PRÓBATESTEK

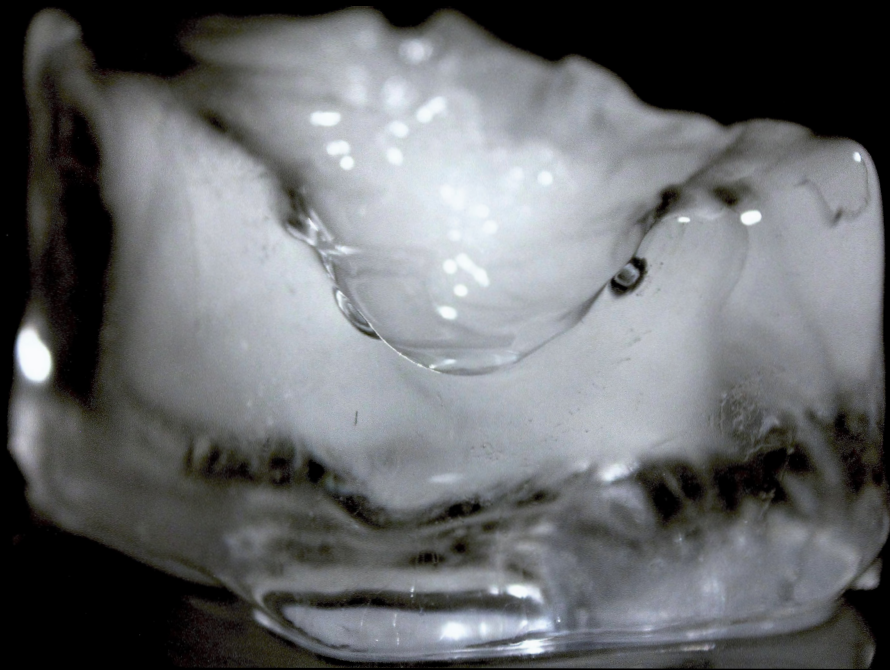
LAPOS - - →

TÖMBSZERŰ - - →

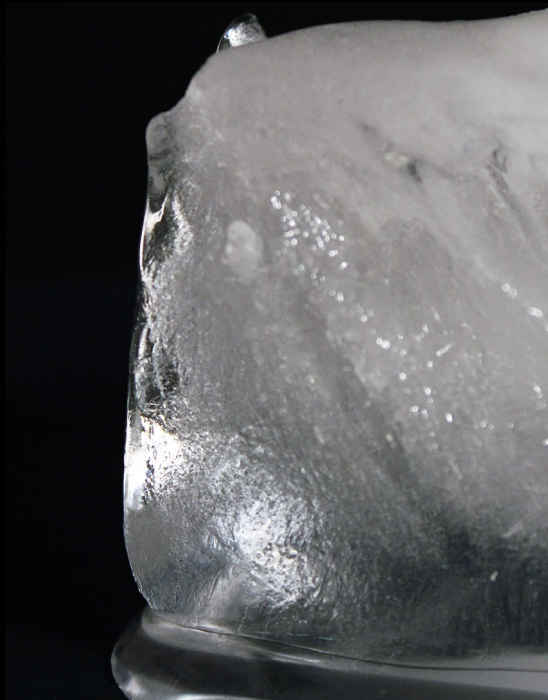

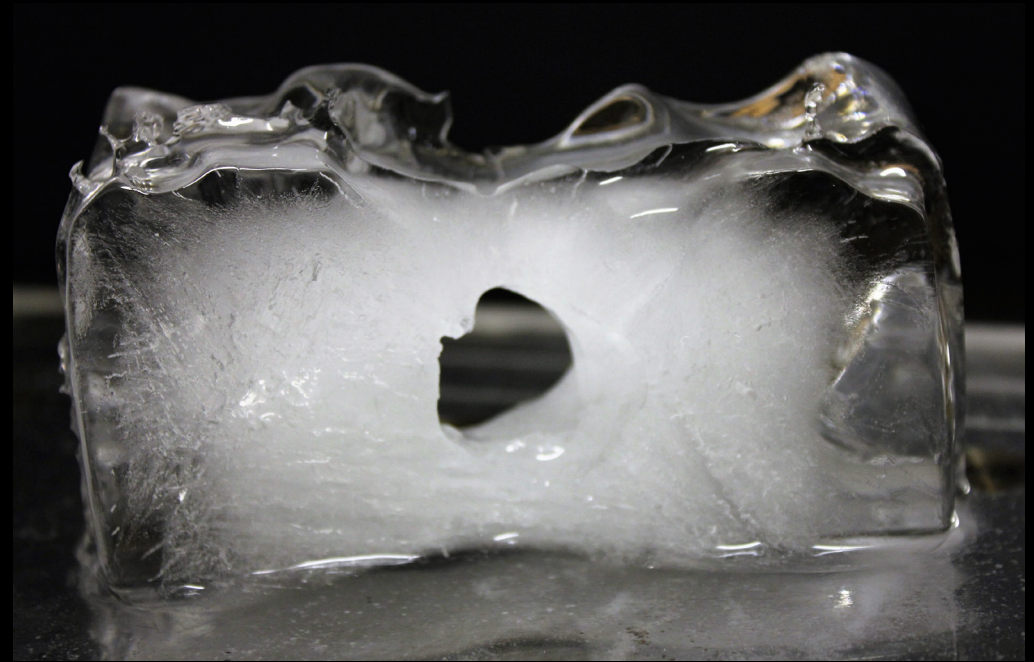

A kiállítási installációról

Alapvetésként vettem, hogy a kísérletezés és a megfigyelések során készült több különböző jégszoborról készült fényképekből egy válogatást be szeretnék mutatni a kiállításon. Ugyanakkor szerettem volna interaktívabbá is tenni a témám megjelenítését, hiszen a leírások során a legtöbbet emlegetett momentuma a „természetben talált” jégszobraimnak a változatosság és a tűnékenység. Így fontosnak tartom azt is, hogy a kiállítás installálása is tükrözze a dolgozat témáját, a folyamatos változást és ennek a befolyásolhatatlan folyamatnak ne csak a végkifejletét mutassam be a képeken, hanem élőben is megtekinthető legyen. Ezt a két fontos megfigyelést úgy szeretném szemléltetni, hogy nemcsak a jégszobrokról készült képválogatást, hanem magukat a szobrokat is elhelyezem a kiállítótérben. Természetesen nem ugyan azokat, mint amikről a fotósorozatok készültek, hanem új jégszobor kell, hogy várja majd az érdeklődőket.

Ezzel kapcsolatban néhány technikai dologra megoldást kellett találnom, melyek közül a legfőbb kérdések a következők voltak:

- _Mire tudom rátenni a jégszobrot, hogy ne okozzon problémát az olvadás?
- _Hogyan biztosítom, hogy lássák is az emberek a szobrot, tehát ne olvadjon el mire valaki arra tévedne!
- _Eszztétikus legyen a kivitelezés, annak ellenére, hogy biztosítanom kell a víznek elfolyási lehetőségét.

A kérdésekre maga az installáció végleges formája ad választ. A jégszobrot egy olyan átlátszó tárolóedény tetejére helyezem, aminek a megfelelő háttérrel és kontrasztot adó fedőlapja fekete és perforált, így biztosított az elolvadó víz elvezetése is. A szobor alatt látható a már elolvadt víz mennyisége, így jelképezve az anyag kettősségét. A következő kérdésre a válasz ugyan ilyen egyszerűen adta magát, azt ugyan nem tudom meggátolni, hogy a jég elolvadjon, de a korábbi felvetéshez hűen az adott napi jégszobrot fénykép formájában meg tudom örökíteni és bemutatni a közönségnek. A megoldásoknak van még egy további következménye, bár a kiállított szobrok elolvadnak, eltűnnek, a róluk készült képek megmaradnak, és napról napra színesítik és bővítik majd a kiállítási fotógyűjteményt. Végeredményben azok is láthatják a szobrokat egy nézőpontból, akik az olvadás előtt nem jártak a teremben, de csak egy kiválasztott megkomponált képen, és annak hihetetlen sokszínű, valódi formáját már nem.

Így válik a kiállítótér ugyan olyan változékonyá, mint maguk a témát adó tárgyak, a **JÉGSZOBROK**.

